

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibus, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Amato Senone[n]si episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

VITA S. AMATI EPISCOPI SENONENSIS,
INCERTO QUIDEM AVTHORE, SED GRAVITER
conscripta. Stylum F. Laur. Surius mutavit in gratiam Lectoris.

13 Septem-
bris.

S. Amatus
puer multū
proficit in
pietate lite-
rata.

Fit clericus.

BEATVS Amatus parentes habuit nō modò Christiana religione initiatos, sed etiam pios, qui eum piè educârunt, & in tenera ætate literis erudiendum tradiderunt. In quibus ille perdiscendis coætaneos suos facillè excelluit, & quod præstantius multo est, cum doctrina pietatem coniungens, Christi mandatis sese accommodare, die ac nocte illi seruire, ab omni vitio & peccato immunem se seruire studuit. Ità verò constitutus, in Clerum allectus est: in quo ità se comparavit, vt vix quisquam illi similis inueniretur, qui conseruaret legem excelſi. Ex beato verò semper beator effectus, tam merito sanctitatis, quàm maioris dignitatis accessione, singulis Ecclesiæ gradibus susceptis: cum non esset nescius, quanto quis est honore præstantior, tanto erga Deum feruentiorem esse debere, & sibi ipsi magnam adhibebat cautionem, & alijs fiebat imitatione admirabilis.

Fit Senonē-
sis Episco-
pus.

Falsò accu-
satur.

Relegatur
in exilium.

Rom. 3.
Iacob. 2.

Maurontus
extruit in
Brotto mo-
nasterium.

Nota mi-
raculum.

Interea Senecio Senonensium Episcopo è vita subtracto, ab Episcopis & populis sanctus Amatus eligitur, & licet inuitus, Senonensis Episcopus constituitur. Ea igitur auctus Apostolica dignitate, populum sibi creditū sanæ doctrinæ pabulis reficiebat, benedictione confirmabat, peruigili cura custodiebat, in omnibus seipsum exemplū operum honorum præbens. Adeò verò demonibus erat terribilis & infestus, vt ad eum tentandum accedere formidarent. Hac tempestate Theodoricus Clodouici filius, & Dagoberti nepos, erga Fræcorum primores tyrannidē exercere conatur, ab ijsque captus & iniurijs affectus, vi in monasterium detruditur, & Childericus frater ei subrogatur. Sed illo quoque propter insolentiam à Francis interfecto, in regnū Theodoricus restituitur. Apud quem tum nimis credulū à maleuolis, qui semper solent inuidere bonis, accusatus est Amatus Episcopus. Ille mox inauditum iubet præterius fasque abire in exilium. At pius pontifex oues suas Domino commendans, ad locum destinatum libentissimè proficiscitur, iussuque tyranni Peronam pagum Veromanduorum perductus, sub egregio Abbate Ultano in custodia permanet. Is Ultanus frater fuit Furſei & Foillani Episcoporum, qui ex Hybernia regio stemmate orti, in Franciam peregrini venerant. Sub illo venerabili Abbate beatus Amatus non breui temporis spatio permansit, patētissimè ferens diuturnum exilium, verbis gratiæ & alimonie subsidijs à beato Ultano cōfirmatus, illud Apostolicum commemorans: Non sunt condignæ passionis huius temporis ad futuram gloriam, quæ reuelabitur in nobis: itemque illud Iacobi Apostoli: Omne gaudium existimate, fratres mei, cum in tentationes varias incideritis.

Per id tempus clara profapia editus Maurontus, Adalbaldi & S. Rictrudis primogenitus, in aula Regis insignis habebatur. Eum beatus Amandus Episcopus clericorum Abbatem instituit, & Diaconum ordinauit. Is itaque in fundo suo, qui Brottilus dicitur, in sancti Petri honorem monasterium construxit: atque Ultano Abbate viam vniuersæ carnis ingresso, Rex Maurontum ad se vocat, iubetque, vt sanctum Amatum Episcopum, Peronæ exulantem, sine mora secum abducatur, & in suo monasterio custodiendum seruet. Facit Maurontus, vt erat iussus, Peroniamque veniens, sanctū virum cum omni eius apparatu secū ducit. Cū autem in itinere Cameracū venissent, S. Amatus captiuus & exul solus precādi causā in beatissimæ virginis Mariæ ædem ingreditur, cucullū suum à collo deponit & ytranque manicam, atque ad solis radium nescius suspendit, tam præclaro signo Domino eius sanctitatē demonstrante. Non diū post venit ad templum etiam Maurontus, vidensque admirabile signum, obstupescit, atque ad sancti Episcopi vestigia collapsus; humiliter petit veniam, quòd talem ac tantum virum ausus esset custodiendum suscipere. At verò sanctus antistes comiter ei respondet: Non tibi acerbum aut triste videatur, frater, quòd tecum huc ego peruēni, qui paratus sum, quocunquē iusserit, & in carcerem, & in mortem ire. His dictis, in mutui amoris argumentum, in mutuos ruunt amplexus & oscula pacis. Quæ verò deinceps illis fuerit animorum communis letitia, quis dicendo possit consequi? Vbi autem iter confecere, haud procul à Martianis, qui

qui locus est ad Scarpam fluuiū situs, aliquantispër in Hamatico cœnobio hæserunt. Ea enim duo cœnobia, Martianense & Hamaticum, opportuna sibi vicinitate coniuncta, sub vno canone & amica societate degebant: atque in eorum altero S. Gertrudis, beati Adalaldi auia, cum sua pronepre & virgine Eusebia: in altero pari studio florebat Ionatus, sancti Amandi discipulus, & Rictrudis cum filiabus duabus. In vtroque autem grex erat plurimus, præclaris virtutum, ornamentis illustris.

Eiusmodi ergo cœtibus adiunctus est beatus confessor Amatus, omnesque pariter vna animi intentio ad sublimis iustitiæ culmina euehebat. Cùm autē in beato antistite Amato totius perfectionis gratia reluceret, visum est tādē bono dispensatori Mauronto, & eius sanctæ matri Rictrudi, Broilenfi monasterio eum præficere, & se & prædiū suū per illum Domino offerre. Coactus igitur ab illis & toto monasterio vir Dei, cùm eis benè precatus esset, eò profectus est, totisque viribus illic Domino sanctè & religiosè inferuiens, subditis de se præbuit humilitatis exempla, tam verborū doctrina & institutione, quàm vitæ simplicis eximia puritate. Habebat verò iuxta templum cellulam, orationis cāsa illi extructā, vbi caelestibus inhians, tanquàm in quadam æternæ quietis specula diuinorum contemplationi vacabat: & quia diū vitæ actiuos laboribus insudarat, proximis suis pro viribus ministrans: iam contemplationi sic inhærebat, vt vni viuens Deo, mūdo mortuus videretur. Tandē vt iam emeritus miles labore omni absolueretur, à Domino vocatus, in pace quieuit. Fecerat autem adhuc viuens ferream arenā sanè immanē, eaque corpus suū constrinxerat. Hæc derepētē ab eius exanimi corpore soluta, multis attulit remedia sanitatis: præstante Domino nostro Iesū Christo, cui est honor & gloria in secula seculorum.

Monasterium Martiane & Hamaticum.

S. Amatus suscipit curā Broilenfis cœnobij.

Ferrea catena ad corpus eius.

ANDREÆ EPISCOPI CRETENSIS HIEROSOLYMITANI, DE PRECIOSAE ET VIVIFICAE

Crucis venerabili exaltatione. Habetur in Simeone Metaphraste.

Potest verò hæc Oratio etiam legi in festo Inventionis

S. Crucis, ad quam etiam proprie pertinet.

RV CIS festum celebramus, & illustratur totus Ecclesie cœtus. Crucis festum celebramus, & gaudij fulgoribus resplendet facies orbis terræ. Crucis festum celebramus, per quam expulsa sunt tenebræ, & lux est introducta. Crucis festum celebramus, & simul cum Crucifixo extollimur, inferius terra relicta cum peccato, vt superna possideamus. Crux extollitur, & simul extollit humanitatem. Crux extollitur, & terrefit demonum elatio. Crux extollitur, & satanæ aduersa potentia decidens, cedit & contrahitur. Crux extollitur, & ciuitates festum diem agūt, & populi libant læritiam. Crucis enim meminisse, est apertum gaudij argumentum, & contractio tristitiæ. Vel Crucis autem cerni figuram, quantum est? Fit enim magnanimitatis conciliatrix, & à timore liberatio ei, qui eam adspicit. Talis est magna illa Crucis possessio, & qui eam possidet, possidet thesaurum.

14. Septembris. Cap. 1. S. Crucis festum antiquum in Ecclesia.

Crucis figura cōspecta quid præstet.

Auri fortasè putatis me dicere thesaurum, aut margaritarum, & Indiæ gemmarum longè preciosissimarum? Ego autem id, quod est omnium bonorum optimum ac pulcherrimum, reque & nomine longè magnificentissimum, meritò thesaurum appellauerim, in quo, & per quem, & in quem vniuersa nostræ salutis summa reposita, fuit correcta, & in statum pristinum restituta. Si non fuisset crux, Christus non fuisset actus in crucem. Si non fuisset crux, non fuisset vita ligno affixa. Et si non fuisset affixa, non ex latere salientes riuī in corruptionis manassent sanguine & aqua, quæ mundum expurgant, non fuisset ruptum peccati chirographum, non assecuti fuissēus libertatem, non ligni vitæ fructum percepissēus, non apertus fuisset paradysus, non versatilis rhomphæa cessisset è via Eden, non latro habitasset paradysum. Et quid hæc dico? Si non esset crux, non fuisset Christus in terra. Si non fuisset Christus in terra, non fuisset virgo, & si non fuisset virgo, non fuisset Christi secunda generatio, non fuisset Deus in homine, non partus, non præsepe, non fasciæ, non octauo die circuncisio, non parentibus subiectio, non ætatis processus, non corporis incrementum non apparitio, non baptisimi participatio, non effectio mira-

Cap. 2. Iohan. 19.